

de Gøder, som det foreliggende Forfatningsudkast tilbyder, det Frihedsprincip, der gaaer igjennem det, og som ved første Betragtning synes at indeholde Kraft nok til at sætte Statsmassinen i en rolig fremadskridende Bevægelse, — paa den anden Side de hæmmende Bestemmelser, de altfor mange og altfor ængstelig anbragte Afledningventiler, der ville bortlede en Deel af denne Kraft, inden den kommer til Virksomhed. Det er under saadanne Omstændigheder høist vanskeligt at skulle blot vedtage eller forkaste, og det er jo et saadant Alternativ, som dette Fællesforfatningsudkast stiller for det vordende Rigsraad. Jeg har i denne Tid kæmpet med mig selv, jeg har veiet Grundene for og imod, jeg har søgt at gøre mig bekendt med de forskellige Partiers Stemninger og Meninger, jeg har læst og atter læst, gjenomtænkt og atter gjenomtænkt det andet Things Udvalgs Betænkning, jeg har endogsaa stundom følt mig personlig tilbøielig til at gaae ind paa Regjeringsens Forslag, men en leyende Stemme i mit Indre har stedse tiltraabt mig: „Du bør, Du kan ikke gjøre det, det gaaer aldrig godt, det folkelige Element er ikke tilfulde sikret i Rigsraadet, og § 45 indeholder en Bestemmelse, som vil gjøre Rigsraadets Stilling til enhver Sag ligesaa flygt, ligesaa uhyggelig som Din er for Diebliffet til den nærværende. Kan Du ved Din Stemmegivning forsvare idelig og idelig at fremkalde for Andre den Kamp, som Du nu selv har bestaaet?“ Og Svaret har været benægtende. Det er mig saaledes ikke muligt at give mit Ja til Grundlovs-Indskrænkningens Krafttræden, før Lovudkastet har modtaget nogle af de antydede Endringer; jeg finder det desværre ligesaa betænkeligt at sige Nei, thi jeg veed ikke, hvad der kan ligge bagved dette Nei. Ingen kan forudsee det; det kan beroe paa mellemkommende Omstændigheders Magt, hvorover maaskee ingen Dødelig er Herre. Men jeg tror endnu, uagtet Alt hvad herimod er talt, at det staaer i det høitærede Ministeriums Magt at lette os vor endelige Stemmegivning, og, saalænge dette staaer som en Mulighed for mig, saalænge jeg kan vone det mindste Glimt af Haab om, at det ærede Ministerium baade har Gyne og Billie til

at gennemføre nogle af de antydede Endringer i Forfatningsudkastet, saalænge jeg, ved at Sagen stilles i Bero, ikke feer nogen overveienende Fare for Danmarks Nutid og Fremtid, saalænge kan jeg kun give et Nei, eller et betinget Ja til Grundlovs-Indskrænkningens Krafttræden. Og dette feer ingenlunde af Mistillid til det ærede Ministerium, men tværtimod af inderlig Tillid. Ja, min Tale kan her synes absurd, men jeg skal forklare mig. Jeg indseer tilfulde, at det ærede Ministerium har haft en høist vanskelig Opgave at løse, at det har haft mange Hensyn at tage, megen Frygt for de, ved den nye Statsmassines Tgang sættelse fremkommende Rivninger, mange Vanskeligheder at overvinde, — at det endog, ved en friere Forfatningslov, vilde have mangfoldiggjort sig selv disse Vanskeligheder ligeoverfor saa forskellige Statsdele, — og at det derfor kan have bestemt sig til at forelægge Forfatningsudkastet i dets nærværende Skikkelse, i det Haab, at Rigsdagen dog muligt herpaa kunde gaae ind; men jeg har desuden det Haab og den Tillid til det ærede Ministerium, at det ved at erfare Rigsdagens Betænkneligheder, ikke vil flye nogen Nøje, forsaavidt muligt at ændre Forfatningsudkastet efter Rigsdagens Ønsker. Ja, havde vi under hele Fællesforfatningen kun at gjøre med det nærværende Ministerium, der i dets oplysende Udtalelser har stillet, om jeg saa maa udtrykke mig, sit Program til dets Regjering efter Lovudkastet, da skulde jeg finde langt færre Betænkneligheder. Men selv det bedste, det folkeligste Ministeriums Regjerings Tid er kort begrændset. Forfatningsværket skulde derimod, naar det skal bringe blivende Sikkerhed for Statsforbindelsen, have en længere Varighed, og Fædrelænds herpaa begrundede fremadskridende Velvære maa Fædrelændsvennen næsten tænke sig udenfor Tidsbegrændsningen. Jeg kan kun her passende nævne Et til, hvorom man kan sige det Samme, og det er om det, „som aldrig døer“, det er om de Runer, Sagaer og Bautastenene med sin Jerngriffel. Jeg har det Haab, den Tillid til det ærede Ministerium, at det for sin egen Skyld paa en heldbringende Maade vil gribe Diebliffet, og — de høitærede Ministres Navne